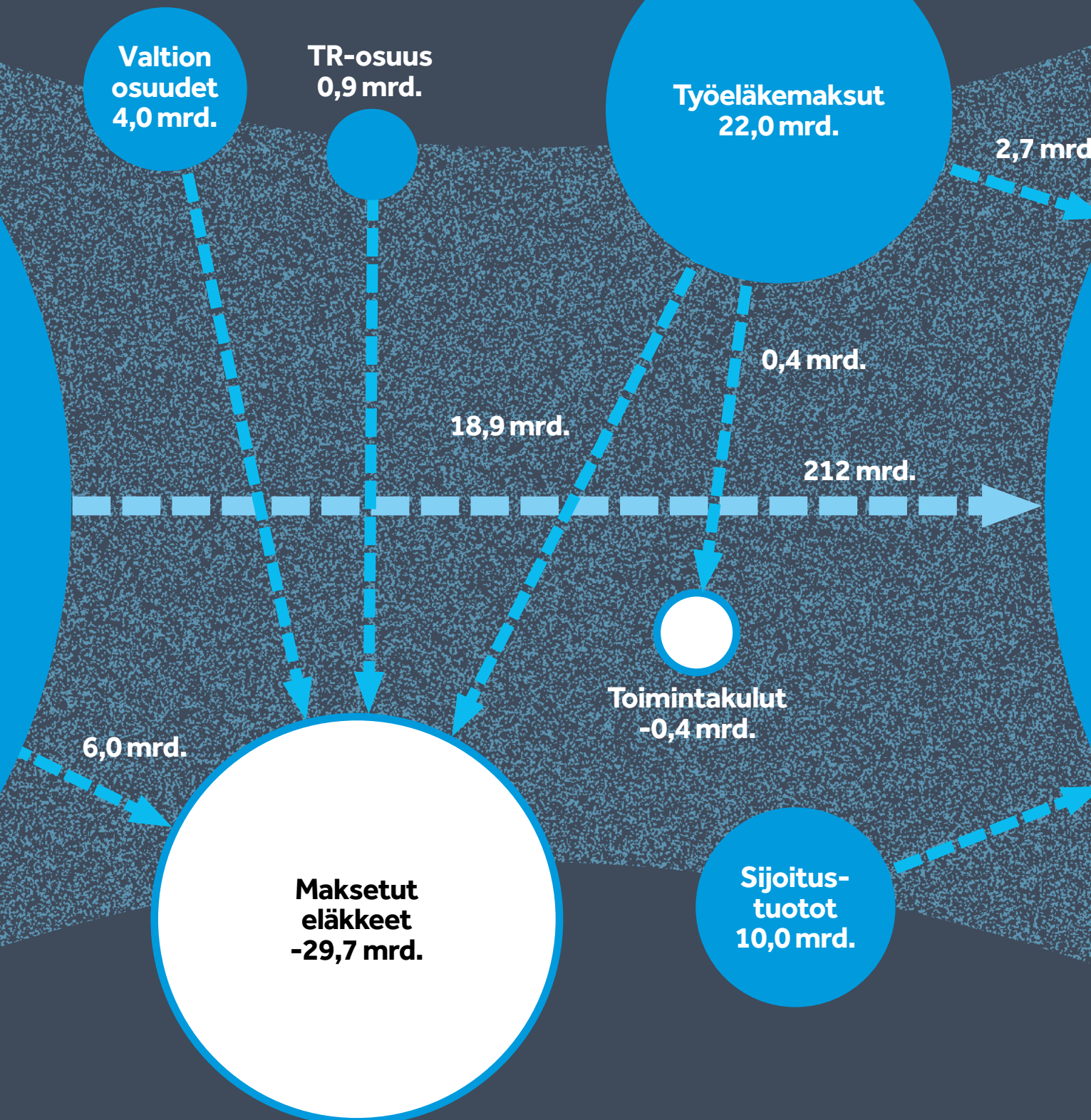

Työeläkerahavirrat

Eläkevarat
31.12.2019
218,0
miljardia

Eläkevarat
31.12.2020
224,6
miljardia

Takana erilainen sijoitusvuosi 223 miljardin salkku

Työeläkevakuuttajien sijoitusvarat olivat koronavuoden päätteeksi lähes 223 miljardia euroa. Eläkejärjestelmän vakavaraisuus auttaa myös viime vuoden kaltaisten epävakaisten sijoitusvuosien yli.

Viime vuosi tarjoi hermoja raastavia hetkiä työeläkejärjestelmän sijoituksia hoitaneille. Sitä oli edeltänyt kuluneen vuosikymmenen paras sijoitusvuosi 2019. Niinpä myös viime vuosi alkoi finanssimarkkinoilla pitkälti myötätuessa. Vaikka osakekurssien korjausliikettä osattiinkin tietysti mielessä jo odottaa – pidempään jatkuneen noususuhdanteen takia, oli helmikuun lopulla alkanut äkillinen kurssilasku silti dramaattinen. Finanssialalla viljelty ironinen sanonta – tämä kerta on erilainen – piti keränkin kutinsa.

Koronapandemian aiheuttama reaali-talouden sulkeminen romahdutti silmänräpäkässä erityisesti matkustamisen ja palveluiden kysynnän. Kyseessä oli siis reaali-talouden negatiivinen kysyntäshokki. Pääomamarkkinat pysyivät kuitenkin toimivina, sillä ripeästi päätetyt valtioiden ja keskuspankkien elvytystoimet loivat markkinoilla uskoa talouden jatkuvuuteen. Elvytyksellä ehkäistiin finanssikriisin tapainen rahoitussektorin hyytyminen. Samalla esimerkiksi digitaalisia viihdepalveluita tarjoavat yritykset tahkosivat ennätystuloksia

kuluttajien viihtyessä pääosin omissa kodeissaan.

Nopeasti toteutetut sulku- ja elvytystoimet osoittautuvat niin tehokkaiksi, että osakekurssit toipuivat alkuvuoden laskusta jo muutaman kuukauden sisällä.

Viime kesä ja alkusyksy menivät sijoitusmarkkinoilla eräänlaisessa svantovaiheessa koronaepidemian seuraavaa aaltoa odottaessa. Loppuvuoden aikana varsinkin osakemarkkinalla vallitsi hieman epäuskoinen tunnelma osakekurssien kohotessa entisestään, vaikka maailma odotti pandemian jatkokäänteitä suurilta osin suljettuna.

Tietynlainen ihmetyksen aihe olikin, miksi pääomahyödykkeiden hinnat kipusivat, vaikka talouden näkymät vaikuttivat vähintäänkin epävarmoilta. Yhtenä syynä tähän oli, että maailman pörssiin on listattu vähemmän esimerkiksi palveluihin ja matkailuun keskittyneitä pienyrityksiä ja sulkutoimet iskivät pahiten juuri ei-pörssi-listattuun elämyssektoriin sekä muihin pie-

nempiin yrityksiin, joiden mahdollisuus hankkia hätärahoitusta markkinoilta on rajallinen. Lisäksi rokotekehityksestä kuuluneet lupaavat uutiset tukivat osakkeiden hinnoittelua.

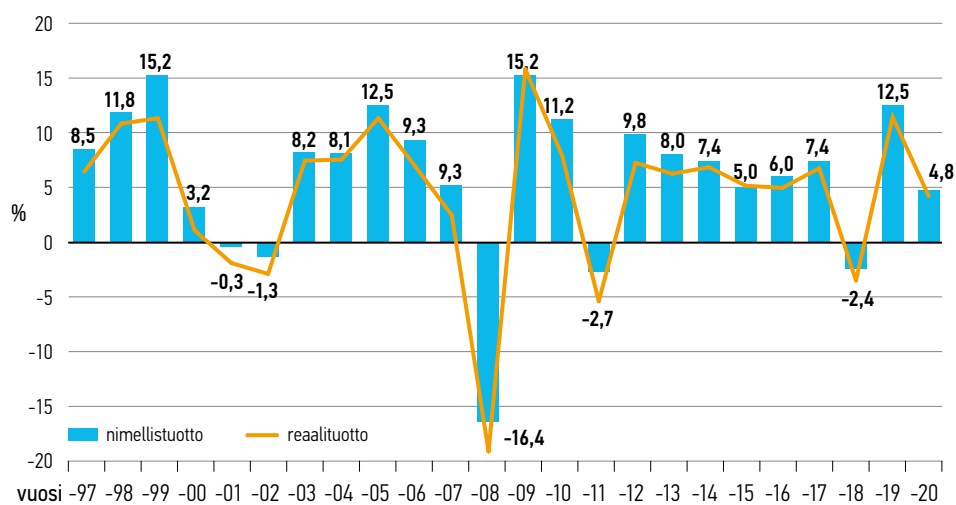
Joulukuun lopussa keskeiset osakeindeksit päättivät viime vuoden joko uusiin tai ainakin lähelle uusia ennätyslukemia. Työeläkejärjestelmän sijoitusten nimelliseksi keskituotoksi tuli 4,8 prosenttia ja varat kasvoivat koronapandemiasta huolimatta noin 223 miljardiin euroon.

Osakkeissa eniten sijoituksia

Suomalaisen työeläkejärjestelmän sijoitusvaroista oli viime vuoden lopussa sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin ja osaketyyppeihin sijoituksiin keskimäärin 52 prosenttia, korko- ja rahamarkkinasijoituksiin keskimäärin 32 prosenttia, kiinteistö-sijoituksiin keskimäärin 9 prosenttia ja muihin sijoituksiin eli muun muassa hedgerahastoihin keskimäärin 8 prosenttia.

TYÖELÄKESIJOTUSTEN VUOSITUOTOT 1997–2020

Lähde: Tela

Sanasto

OSITTAIN RAHASTOIVA eläkejärjestelmä tarkoittaa, että eläkkeet rahoitetaan käyttämällä niihin sekä työeläkemaksuja että aiemmin kerättyjä rahastoja.

VAKAVARAIUUS kertoo, kuinka paljon työntekijän eläkelain mukaisen vakuuttajan eläkevarat ylittävät vastuuvelan. Vastuuvelka on arvio vakuuttajan vastuulla olevista tulevaisuudessa aiheutuvista eläkekustannuksista siltä osin, kuin ne on rahastoitu.

REAALITUOTTO on työeläkevaroille saatu kuluttajahintojen kehityksen ylittävä vuotuinen tuottoprosentti.

Työeläkelaitosten avainlukuja vuodelta 2020

	Yhtiöt (TyEL, YEL)	Säätiöt (TyEL)	Kassat (TyEL, YEL)	MEK (MEL)	MELA (MYEL)	Keva valtio/VER (JuEL)	Keva jäsenyhteisöt (JuEL)	Muut ⁷⁾	Yhteensä
Vakuutetut (lkm)	1 723 069	13 978	15 055	6 363	56 814	129 942	541 239	23 325	2 509 785
Eläkkeensaajat (lkm) ¹⁾	1 086 680	15 248	16 383	8 122	104 155	229 480	403 558	26 268	1 889 894
Palkkasumma/työtulo (milj. €)	63 422,2	1 094,0	716,1	206,2	1 218,2	6 089,6	18 487,1	842,9	92 076,3
Tulot (milj. €)									
Vakuutusmaksutulo ²⁾	14 318,6	249,0	163,4	39,2	171,3	1 508,7	5 454,1	298,4	22 202,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	6 007,4	135,5	107,9	73,8	26,7	818,8	2 631,9	189,6	9 991,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo (%)	4,7	3,6	5,6	6,2	8,1	4,0	4,7	4,5	4,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	5 372,1	263,8	62,5	50,7	7,4	710,7	2 631,9	101,6	9 200,7
Kulut (milj. €)									
Maksetut eläkkeet ³⁾⁴⁾	16 295,2	315,9	200,1	127,4	849,9	4 828,7	5 722,7	362,0	28 701,9
Kokonaisliikekulut ⁵⁾	327,3	6,9	6,5	3,4	31,2	15,9	53,9	3,9	449,0
Varat									
Eläkevarat ⁶⁾	135 248,7	2 944,3	2 063,3	1 255,3	137,5	20 963,6	58 853,5	3 179,9	224 646,1
Sijoitukset käyvin arvo, milj. €	133 211,0	2 937,6	2 005,3	1 250,9	327,4	20 963,6	58 008,8	4 233,8	222 938,4
Sijoitusjakauma (perusjakauma käyvin arvo, %)									
Korkosijoitukset	30,1	34,8	25,0	4,5	42,4	37,4	35,8	34,4	32,2
Osakesijoitukset	47,4	46,8	48,6	49,7	39,9	53,5	51,8	56,7	49,3
Kiinteistösijoitukset	11,3	14,0	24,3	30,3	16,4	4,9	6,4	6,4	9,6
Muut sijoitukset	11,3	4,5	2,1	15,5	1,3	4,2	6,1	2,4	8,9
Vakavaraisuus									
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	30 006,4	922,0	601,1	564,9	-	-	-	-	32 094,4
Vakavaraisuusraja €	17 401,8	396,0	292,3	175,5	-	-	-	-	18 265,6
Vakavaraisuuspääoma / vakavaraisuusraja	1,7	2,3	2,1	3,2	-	-	-	-	1,8
Vakavaraisuusaste -%	128,5	145,6	141,1	182,0	-	-	-	-	129,3

1) Eläkkeensaaja voi saada eläkettä useammasta eläkelaitoksesta.

2) Maksutuloon ei sisälly valtion budjetista kustannettavaa osuutta. YEL:n osalta 371,0 milj. €, MEL:n 61,1 milj. €, MYEL:n 711,5 milj. € ja JuEL valtion 2 897,2 milj. €.

3) Sisältää TR-osuuden muiden kuin Kevan (jäsenyhteisöt, valtio ja KER) osalta, joilla maksutulossa.

4) Sisältää YEL:n valtion osuuden.

5) Ei sisällä sijoitustoiminnan kuluja.

6) YEL-varoissa mukana on vakuutusmaksuvastuu, MYEL-varat ovat vastuuvulkaa, Keva jäsenyhteisöt -kohdassa tässä tarkoitetaan eläkevastuurahastoa, Keva valtio ja KER-varat kohdassa ovat sijoitusomaisuutta.

7) Muut sisältävät Kirkon eläkerahaston, Kelan toimihenkilöiden eläkejärjestelmän ja Suomen Pankin eläkerahaston.

Keskimääräisen sijoitusjakauman muutoksissa viime vuoden aikana huomattavaa on osakesijoitusten osuuden kahden prosenttiyksikön kasvu ja samalla vastaava korkosijoitusten osuuden lasku. Osakkeiden osuuden kasvua sijoituksissa selittää positiivinen kurssikehitys, mikä nosti niiden suhteellista osuutta korkosijoitusten vastaavasti supistuessa.

Enemmän muualle kuin kotimaahan

Sijoitusvaroista neljännes (25 prosenttia) kohdistui viime vuoden lopussa kotimaahan, kun muualle euroalueelle oli sijoitettuna vajaa viidennes (17 prosenttia). Suurin osa työeläkejärjestelmän sijoitusvaroista, kaikkiaan 58 prosenttia, oli sijoitettuna muualle maailmaan.

Sijoitusvarojen absoluuttisen määrän kasvaessa maantieteellisen hajautuksen suunta on ollut muualle maailmaan, kotimaan suhteellisen sijoitusosuuden vastaavasti laskiessa. Koko maailmaan hajautettu sijoituslakaatio toteuttaa samalla laissa määrättyjä eläkesijoittamisen peruseräitä: varat sijoitetaan tuottavasti ja turvaavasti.

Lähes 5 prosentin tuottoa

Sijoitustuotto vuodelta 2020 oli nimellisesti 4,8 prosenttia ja vuotuisen inflaation suhteen korjattu reaaliotuotto oli 4,6 prosenttia. On hyvä muistaa, että yhden vuoden tuotolla on eläkejärjestelmän kestävyydelle varsin rajallinen merkitys.

Pidemmällä 24 vuoden aikavälillä nimellistuotto on ollut keskimäärin 5,9 prosenttia vuodessa ja inflaatiokorjattu reaaliotuotto keskimäärin 4,3 prosenttia vuodessa. Lyhyemmällä tarkasteluvälillä vastaavat tuotot ovat viimeisen viiden vuoden jaksolla olleet nimellisesti 5,5 ja reaalisesti 4,7 prosenttia, sekä kymmenen vuoden jaksolla nimellisesti 5,5 ja reaalisesti 4,3 prosenttia.

Erilaisilla tarkastelujaksolla ja -ajankohdilla on vaikutusta keskituottolukuihin. Esimerkiksi viisi vuotta sitten vuoden 2015 loppuun päättynyt kymmenen vuoden tarkastelujakso sisälsi sekä finanssikriisin että eurokriisin, joten silloinen viimeisen kymmenen vuoden keskituotto oli nimellisesti 4,8 ja reaalisesti ainoastaan 3 prosenttia.

Eläkejärjestelmän kestävyuden kannalta merkittävää on pitkän aikavälin reaali-

tuotto. Kun eläkejärjestelmää arvioidaan pitkällä aikavälillä, käytetään ennustelaskelmissa kahden ja puolen prosentin tuotto-oletusta aina vuoteen 2028 asti. Siitä eteenpäin reaaliotuotto-oletus on kolme ja puoli prosenttia vuodessa.

Tarkastelujaksolla 1997–2020 eläkevuokuttajiemme keskimääräinen tuotto on ollut yli laskelmien oletustuottojen. Riittävä keskituotto pidemmällä aikavälillä parantaa myös vakavaraisuutta, jonka ansiosta eläkejärjestelmämme kestää rahoitusmarkkinoiden kriisejä. /

Eläkevarat vai sijoitusvarat?

Työeläkejärjestelmän varoista puhuttaessa viitataan vaihtelevasti sekä eläkevaroihin (noin 225 mrd. vuonna 2020) että sijoitusvaroihin (noin 223 mrd.).

Termien välinen ero johtuu eläkevaroihin sisällytyistä taseeseen kirjatusta muista saamisista ja veloista sekä aineellista hyödykkeistä, joita ei lasketa mukaan sijoitusvaroihin.

Työeläkelaitosten tilinpäätöstiedot 2020

Työeläkevakuutusyhtiöiden tilinpäätöslukuja vuodelta 2020

	Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Yhteensä	
	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾
VAKUUTETUT (lkm)										
TyEL	505 170	0,2 %	555 029	-9,0 %	393 129	-4,2 %	58 940	-5,3 %	1 512 268	-4,7 %
YEL (-vakuutuksia)	37 800	0,0 %	76 147	0,1 %	83 569	0,3 %	13 285	2,7 %	210 801	0,3 %
Yhteensä	542 970	0,2 %	631 176	-8,0 %	476 698	-3,4 %	72 225	-4,0 %	1 723 069	-4,1 %

ELÄKKEENSAAJAT (lkm)

Yhteensä	347 100	1,0 %	458 401	-0,3 %	243 552	1,1 %	37 627	1,4 %	1 086 680	0,5 %
-----------------	----------------	--------------	----------------	---------------	----------------	--------------	---------------	--------------	------------------	--------------

TULOT (milj. €) Vakuutusmaksutulo

TyEL-maksutulo	4 748,6	-6,9 %	4 842,2	-10,1 %	3 205,0	-9,9 %	482,3	-8,2 %	13 278,1	-8,9 %
YEL-maksutulo	184,8	-1,0 %	387,8	-1,5 %	410,7	0,1 %	69,3	2,7 %	1 052,6	-0,6 %
Siirtymämaksut ja jälleenvakuutus	-2,5	-25,0 %	-9,6	58,7 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-12,1	52,1 %
Vakuutusmaksutulo yhteensä	4 930,9	-6,7 %	5 220,5	-9,3 %	3 615,6	-8,9 %	551,6	-6,9 %	14 318,6	-8,2 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	2 100,3	-17,0 %	2 262,1	10,1 %	876,4	-41,9 %	133,3	-13,5 %	5 372,1	-14,0 %
Yhteensä	7 031,2	-10,0 %	7 482,6	-4,2 %	4 492,0	-18,0 %	684,9	-8,3 %	19 690,7	-9,9 %

LUOTTOTAPPIOT (milj. €)

	22,3	79,8 %	30,9	193,4 %	18,1	-15,2 %	5,4	-20,4 %	76,7	50,2 %
--	------	--------	------	---------	------	---------	-----	---------	------	--------

MAKSETUT ELÄKKEET (milj. €)

TyEL	5 728,0	2,9 %	6 262,0	2,7 %	3 108,0	4,1 %	471,9	4,9 %	15 569,9	3,1 %
YEL	300,3	2,7 %	495,9	3,7 %	445,0	4,3 %	83,9	3,9 %	1 325,1	3,7 %
Yhteensä	6 028,3	2,9 %	6 758,0	2,8 %	3 553,0	4,1 %	555,8	4,7 %	16 895,0	3,2 %
Kustannusten jako	-326,0	-39,9 %	-642,4	-28,9 %	339,0	-32,5 %	29,6	-49,6 %	-599,8	-251,9 %
Yhteensä	5 702,3	1,4 %	6 115,6	0,6 %	3 891,9	-0,6 %	585,4	-0,7 %	16 295,2	0,6 %

KOKONAISLIIKEKULUT (milj. €)

Vakuutusten hankintamenot	9,7	10,2 %	16,8	-2,0 %	17,5	-24,6 %	3,4	-6,6 %	47,4	-10,2 %
Vakuutusten hoitokulut	27,4	-16,7 %	45,1	-14,7 %	32,0	-12,6 %	5,6	-14,2 %	110,1	-14,6 %
Lakisääteiset maksut	5,3	-51,8 %	5,7	-53,0 %	3,8	-53,4 %	0,6	-11,4 %	15,3	-51,9 %
Muut hallintokulut	15,7	-9,2 %	16,4	-4,9 %	14,7	3,5 %	3,3	-7,2 %	50,1	-4,2 %
Liikekulut yhteensä	58,1	-17,0 %	83,9	-15,4 %	67,9	-17,2 %	12,8	-10,4 %	222,8	-16,1 %
Korvaustoiminnan hoitokulut	25,2	-7,0 %	40,4	-5,9 %	21,2	-8,0 %	5,2	0,2 %	92,0	-6,4 %
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut	5,1	-20,3 %	3,6	-43,6 %	3,2	24,9 %	0,6	-11,0 %	12,5	-22,0 %
Sijoitustoiminnan hoitokulut	21,3	3,4 %	30,3	14,3 %	30,0	-1,1 %	8,8	-0,4 %	90,4	4,8 %
Muut kulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kokonaisliikekulut yhteensä	109,6	-11,6 %	158,3	-9,6 %	122,4	-11,4 %	27,4	-5,5 %	417,7	-10,4 %

Kokonaisliikekulut % vakuutusmaksutulosta	2,2	-0,1	3,0	0,0	3,4	-0,1	5,0	0,1	2,9	-0,1
Liikekulut % hoitokustannustulosta ¹⁾	61,0	-1,0	73,3	2,8	72,0	-1,4	90,5	2,2	70,1	0,5

KOKONAISLIIKEKULUJEN JAKAUMA (%)

Vakuutusten hankintamenot	8,9	1,8	10,6	0,8	14,3	-2,5	12,4	-0,1	11,3	0,0
Vakuutusten hoitokulut	25,0	-1,5	28,5	-1,7	26,1	-0,4	20,5	-2,1	26,4	-1,3
Lakisääteiset maksut	4,8	-4,0	3,6	-3,3	3,1	-2,8	2,0	-0,1	3,7	-3,1
Muut hallintokulut	14,3	0,4	10,4	0,5	12,0	1,7	12,0	-0,2	12,0	0,8
Liikekulut yhteensä	53,0	-3,4	53,0	-3,6	55,5	-3,9	46,9	-2,6	53,3	-3,6
Korvaustoiminnan hoitokulut	23,0	1,1	25,5	1,0	17,4	0,6	18,9	1,1	22,0	1,0
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut	4,7	-0,5	2,3	-1,4	2,6	0,8	2,2	-0,1	3,0	-0,4
Sijoitustoiminnan hoitokulut	19,4	2,8	19,2	4,0	24,5	2,5	32,0	1,6	21,6	3,1
Muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaisliikekulut yhteensä	100		100		100		100		100	

VASTUUVELKA (milj. €)	40 725,7	5,5 %	43 538,8	3,3 %	22 381,4	2,3 %	3 321,1	2,5 %	109 967,1	3,9 %
------------------------------	-----------------	--------------	-----------------	--------------	-----------------	--------------	----------------	--------------	------------------	--------------

Lukujen desimaalien pyöristyksistä johtuen kaikki luvut eivät välttämättä summaudu tasan.

1) Ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja sekä lakisääteisiä maksuja.

2) Veritaksen asiakashyvyys siirtoon sisältyvä muista poiketen myös siirtoa vakuutusliikkeestä (VA2).

	Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Yhteensä	
	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾	2020	muutos, % ³⁾

SIJOITUSJAKAUMA (perusjakauma käyvin arvo, milj. €)

Korkosijoitukset	12 279,2	-5,2 %	17 799,4	4,6 %	8 537,1	-1,8 %	1 438,4	6,5 %	40 054,1	0,1 %
Osakesijoitukset	24 222,1	7,7 %	25 162,2	6,0 %	12 153,6	3,5 %	1 560,6	5,6 %	63 098,5	6,1 %
Kiinteistö sijoitukset	4 828,4	9,4 %	6 246,0	-2,2 %	3 352,4	8,2 %	631,6	13,4 %	15 058,4	4,2 %
Muut sijoitukset	8 826,9	-0,3 %	4 076,4	20,2 %	1 855,0	3,4 %	241,7	-27,4 %	15 000,0	4,4 %
Yhteensä	50 156,6	3,0 %	53 284,1	5,5 %	25 898,1	2,2 %	3 872,2	4,1 %	133 211,0	3,8 %

SIJOITUSJAKAUMA (perusjakauma käyvin arvo, %)

Korkosijoitukset	24,5	-2,1	33,4	-0,3	33,0	-1,4	37,1	0,8	30,1	-1,1
Osakesijoitukset	48,3	2,1	47,2	0,2	46,9	0,6	40,3	0,6	47,4	1,0
Kiinteistö sijoitukset	9,6	0,6	11,7	-0,9	12,9	0,7	16,3	1,3	11,3	0,0
Muut sijoitukset	17,6	-0,6	7,7	0,9	7,2	0,1	6,2	-2,7	11,3	0,1
Yhteensä	100		100		100		100		100	

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN (%)

Tuotto sitoutuneelle pääomalle	2,8	-9,2	7,1	-4,7	3,6	-9,4	5,6	-4,3	4,7	-7,3
--------------------------------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------

TILIKAUDEN TULOS (milj. €)

Vakuutusliikkeen tulos	22,2	1268,4 %	-3,2	93,6 %	-8,0	55,1 %	2,3	153,5 %	13,3	117,9 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	-308,9	-114,4 %	1 725,6	-16,3 %	-30,0	-102,5 %	70,0	-18,2 %	1 456,7	-73,5 %
Hoitokustannustulos	49,3	-6,8 %	43,2	-20,7 %	33,2	-5,7 %	1,8	-28,0 %	127,5	-12,1 %
Muu tulos	6,8	-13,9 %	3,0	111,1 %	5,5	0,0 %	1,7	13,3 %	17,0	239,3 %
Kokonaistulos	-230,6	-110,5 %	1 768,6	-13,3 %	0,7	-99,9 %	75,8	-11,0 %	1 614,5	-70,9 %

% TyEL-vakuutusmaksutulosta	-4,9	-47,9	36,5	-1,3	0,0	-34,5	15,7	-0,5	12,2	-25,9
% vastuuvelasta	-0,6	-6,3	4,1	-0,8	0,0	-5,6	2,3	-0,3	1,5	-3,8

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	1 371,6	-73,8 %	3 528,5	-34,4 %	900,9	-69,1 %	206,4	-37,9 %	6 007,4	-56,7 %
Vastuuelan tuotto vaatimus	-1 680,5	45,8 %	-1 803,0	45,6 %	-930,9	45,5 %	-136,4	44,8 %	-4 550,8	45,6 %
Yhteensä eli sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	-308,9	-114,4 %	1 725,5	-16,3 %	-30,0	-102,5 %	70,0	-18,2 %	1 456,6	-73,5 %

TyEL-PALKKASUMMA (milj. €)	21 142,4	0,3 %	21 505,3	-1,9 %	14 106,8	-1,5 %	2 131,4	-1,3 %	58 885,9	-1,0 %
YEL-TYÖTULOSUMMA (milj. €)	806,7	-0,6 %	1 676,3	-0,1 %	1 757,7	-0,5 %	295,6	2,1 %	4 536,3	-0,2 %

SIIRTO ASIASHYVITYKSIIN²⁾

Siirto asiakashyvytyksiin (milj. €)	54,2	-68,3 %	55,4	-66,2 %	27,7	-68,1 %	3,6	-66,7 %	140,9	-67,4 %
% TyEL-palkkasummasta	0,3	-0,6	0,3	-0,5	0,2	-0,4	0,2	-0,3	0,2	-0,5
% TyEL-vakuutusmaksutulosta	1,1	-2,2	1,1	-1,9	0,9	-1,6	0,7	-1,3	1,1	-1,9

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA (milj. €)

Oma pääoma (ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen)	129,8	-4,9 %	190,8	4,4 %	101,4	0,0 %	16,5	0,0 %	438,5	0,3 %
Tilinpäätössiirtojen kertymä	0,0	100,0 %	4,8	-9,4 %	0,7	-10,9 %	1,5	5,7 %	7,1	1,3 %
Omaisuuksien käyvien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	9 995,3	-6,8 %	10 353,6	14,0 %	3 982,1	0,7 %	656,5	12,5 %	24 987,6	2,6 %
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 393,1	76,3 %	2 040,0	29,7 %	982,3	-5,3 %	222,6	-0,8 %	4 637,9	27,9 %
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-1,3	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-1,3	0,0 %
Muut	-0,1	50,0 %	-47,0	12,2 %	-11,1	5,2 %	-5,3	-1,8 %	-63,5	10,1 %
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	11 516,8	-1,1 %	12 542,3	16,2 %	5 055,4	-0,5 %	891,9	8,7 %	30 006,4	5,9 %
Vakavaraisuusraja €	6 734,4	1,5 %	7 016,0	6,1 %	3 185,1	-1,5 %	466,3	12,2 %	17 401,8	3,0 %
Vakavaraisuuspääoma / vakavaraisuusraja	1,7	-5,6 %	1,8	9,8 %	1,6	0,0 %	1,9	-5,0 %	1,7	4,7 %
Vakavaraisuusaste %										

Korona ei juuri heiluttanut palkkasumman kehitystä

Työeläkkeet rahoitetaan osin kunkin vuoden eläkemaksuilla ja osin rahastoista. Vuonna 2020 työeläkemenot olivat noin 30 miljardia euroa. Menoista noin 19 miljardia euroa katettiin työeläkemaksuilla ja noin 11 miljardia euroa muilla maksuosuuksilla sekä kertyneillä eläkevaroilla.

Tyoeläkemaksu on keskimäärin vajaa neljäsosa ansioista. Vuonna 2020 ansiot eli työtulosumma oli yhteensä noin 92 miljardia euroa ja vakuutusmaksutulo noin 22 miljardia euroa. Maksutulo oli miljardi euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Ansiosumman kasvu jäi nolnaan koronapandemian seurauksena.

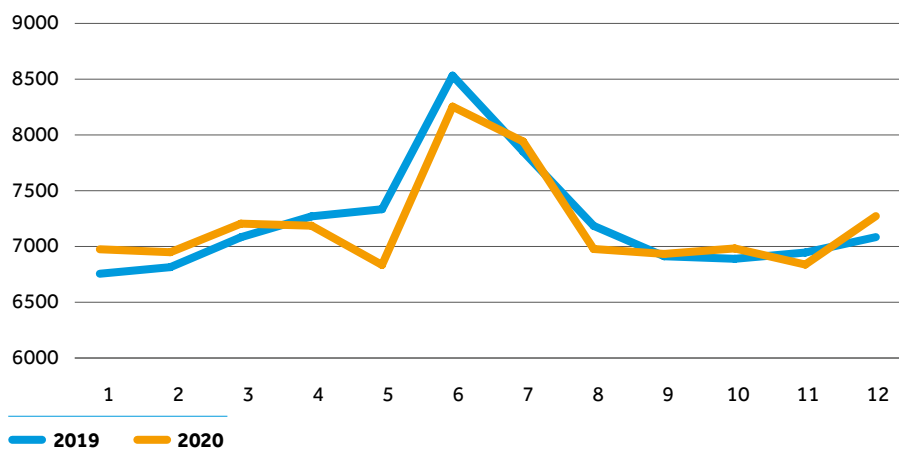
Reilu vuosi siten koronapandemian ensiaallon aikaan huhtikuussa 2020 eduskunta sääti lain työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alenemisesta. TyEL-maksua alennettiin tilapäisesti 2,6 prosenttiyksikköä toukokuusta joulukuuhun. Alennuksen määrä oli yhteensä miljardi euroa ja se kohdistui työnantajien maksuosuuteen. Alennuksella kevennettiin työnantajien työvoimakustannuksia poikkeusoloissa.

On hyvä muistaa, että samalla säädettiin, että maksun alennuksesta aiheutunut eläkevarojen pienentyminen kerätään takaisin vuosina 2022–2025 korottamalla työnantajien maksuosuutta. Myös työeläkelaitosten laskuperusteisiin vahvistettiin vastaava alennus. Työeläkeyhtiöiden vuonna 2021 jaettavia asiakashyvytyksiä rajoitettiin samalla kolmannekseen.

Maksun tilapäisen alennuksen lisäksi kevään työeläkevakuutusmaksujen suorit-

VAKUUTETTU PALKKASUMMA TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ

vuosina 2019 ja 2020, milj. euroa kuukaudessa

tamiseen annettiin muutamia kuukausia lisää aikaa. Maksuajan lisäys koski sekä julkista että yksityistä puolta.

Toisin kuin keväällä vielä luultiin, vuonna 2020 palkkasumma ei laskenut. Julkisen puolen palkkasumma kasvoi lähes 2 prosenttia. Yksityisen puolen palkkasumma taas laski reilun prosentin verran. Koronapandemia vaikutti siis erityisesti yksityiseen puoleen. Yrittäjien työtulosummissa ei tapahtunut merkittävää muutosta. Se oli yllättävää ottaen huomioon, että koronapande-

miasta seurasi merkittävää haittaa useille yrityksille.

Kuviossa on esitetty työntekijöiden kuukausittaiset palkkasummat yhteensä vuosilta 2019 ja 2020 Eläketurvakeskuksen kuukausittaisiin palkkasummien seuranta-tilastoihin perustuen. Kuvio havainnollistaa, miten koronapandemia alensi palkkasummaa keväästä lähtien. Joulukuussa palkkasumma nousi edellisvuotta ylemmälle tasolle. Huomattava on myös kesäkauden ero kuukausittaisissa summissa. ✓

TEKIJÄT JA ASIANTUNTIJAT

JAAKKO AHO
Aktuaaripäällikkö
ETK

KIMMO
KOIVURINNE
Analyttikko, Tela

EEOVA PUUPERÄ
Kustannustenjaon
asiantuntija, ETK

MAIJA SCHRALL
Tilastosuunnittelija
Tela

Toimitus: Anne Iivonen, Eläketurvakeskus
Ulkoasu: Markku Laitinen, Aste Helsinki Oy
Julkaisijat: Eläketurvakeskus ja Työeläkevakuuttajat TELA ry

Työeläkelaitosten tilinpäätöstiedot julkaistaan 7.6.2021 painetussa Työeläke-lehdessä ja Työeläkelehti.fi-palvelussa sekä Julkari.fi, Etk.fi ja Tela.fi-palveluissa.

